O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INV.№

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • E-mail: xalksuzi@uzpak.uz • 2003 йил 15 февраль, №39 (3151) Шанба

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

2003-2006 йилларда чакана савдо, умумий овқатланиш ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари тармоқларини ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Аҳолининг чакана савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари хизматларига бўлган эҳтиёжини янада тўлиқ қондириш, уларнинг тармоғини, айниқса, хизматлар кўрсатиш даражаси республика бўйича ўртача даражадан паст бўлган минтақаларда янада кенгайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, "Ўзбексавдо", "Ўзбекбирлашув" компаниялари ва "Маиший хизмат маркази" очиқ акциядорлик жамияти томонидан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда ишлаб чиқилган 2003-2006 йилларда чакана савдо, умумий овқатланиш ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари тармоқларини ривожлантириш дастурлари маъқуллансин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари "Ўзбексавдо", "Ўзбекбирлашув" компаниялари, "Маиший хизмат маркази" очиқ акциядорлик жамияти, "Савдо", "Матлуботсавдо" ҳудудий компаниялари, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш уюшмалари, Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Савдо, хизматлар соҳаси ва халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқариш департаменти иштирокида кўрсатилган дастурларни амалга ошириш бўйича жойларда амалий ишлар ташкил этилишини таъминласинлар.

2. Белгилансинки, дастурларда назарда тутилган чакана савдо, умумий овқатланиш ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарини қуриш, реконструкция қилиш ва жиҳозлаш савдо, маиший хизмат кўрсатиш ташкилотлари ва корхоналарининг ҳамда тадбиркорларнинг ўз маблағлари, шунингдек, тижорат банклари ва бошқа молия ташкилотларининг кредитлари ҳисобига амалга оширилади.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари:

"Ўзбексавдо", "Ўзбекбирлашув" акциядорлик компаниялари ва "Маиший хизмат маркази" очиқ акциядорлик жамияти иштирокида чакана савдо, умумий овқатланиш ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари тармоғини ривожлантиришнинг аниқ дастурларини (аҳоли пунктлари бўйича) бир ой муддатда ишлаб чиқсинлар ва тасдиқласинлар, бунда барпо этилаётган объектларни мавжуд савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси аҳолининг кўрсатилаётган хизматларга бўлган эҳтиёжи таъминланмаётган туманлар, шаҳарлар ва қишлоқ аҳоли пунктларида жойлаштиришга алоҳида эътибор берсинлар;

чакана савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш объектларини жойлаштириш (ташкил этиш) учун турар жой ва нотурар жой биноларидаги мавжуд бўш майдонларни белгиланган тартибда хатловдан ўтказсинлар;

чакана савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш объектлари қурилишига аҳоли учун қулай жойлардаги ер участкаларини тадбиркорларга танлов асосида берсинлар;

тегишли шаҳарлар, туманлар ҳокимликлари, лойиҳалаш ташкилотлари билан биргаликда тегишли ҳудудни қуришнинг бош режасига мувофиқ дастурларда назарда тутилган савдо, умумий овқатланиш ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарини қуриш, реконструкция қилиш ва жиҳозлаш бўйича зарур лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқсинлар;

йилнинг ҳар чорагида 2003-2006 йилларда чакана савдо, умумий овқатланиш ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари тармоғини ривожлантириш дастурлари бажарилишини кўриб чиқсинлар ва ҳисобот чорагидан кейинги ойнинг 20-кунигача Вазирлар Маҳкамасига ахборот берсинлар.

4. Вазирлар Маҳкамасининг Истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ва савдо комплекси, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, Давлат статистика қўмитаси ушбу қарор билан тасдиқланган дастурларда тегишли йиллар учун белгиланган топшириқларнинг бажарилиши юзасидан мунтазам асосда, келишилган жадвал бўйича мониторинг олиб борсинлар.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М.Усмонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2003 йил 13 февраль.

Айни пайтда Янгийўл туманидаги «Мустақил Ўзбекистон 5 йиллиги» ҳиссадорлик жамиятида пахта хомашёсини қайта ишлаб, сифатли, харидоргир ва жаҳон андозалари талабларига жавоб берадиган тола олишга эришилмоқда. Шу боис, маҳсулотларнинг 95 фоиздан ортиғи хорижга экспорт қилинмоқда. Бундай ютуққа жамоанинг фидокорона меҳнати, ишда технологик меъёрларга қатъий амал қилинаётганлиги туфайли эришилмоқда. Шунингдек, корхонада жорий йилда деҳқонларнинг чигит экиши учун уруғлик тайёрлаш ишлари ҳам ниҳоясига етди.

СУРАТДА: лаборатория ходими Мунисхон Холматова уруғлик сифатини кўздан кечирмоқда.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

Ютуқларга лойиқ эътибор

Самарқанд вилояти ҳокимлиги томонидан Қўшработ тумани халқ таълими бўлимига 120 миллион сўм миқдорда маблағ ажратилди. Бу маблағ мактаблар синф хоналарини жиҳозлаш ва компьютерлар сотиб олишга сарфланадиган бўлди.

— Бунинг боиси бор, — дейди туман халқ таълими бўлими мудири Нормўмин Усмонов. — Ўқувчилар ўртасида турли фанлар бўйича ўтказилган анъанавий олимпиаданинг вилоят босқичида туманимиздан 15 нафар мактаб ўқувчиси иштирок этиб, етти нафари юқори ўринларни эгаллашди.

М. ҒОФУРОВА.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Ислом уммати муборак Ийд ал-Адҳони тантанали байрам қилаётган дамларда, Сиз, Жаноби Олийларига мустаҳкам соғлиқ ва бахт-саодат, дўст мамлакатингиз халқига давомий тараққиёт ва фаровонлик тилаган ҳолда ўзимнинг самимий табрик ва биродарона тилакларимни йўллаш менга катта мамнуният бахш этмоқда.

Ушбу муқаддас кунларда Қодир Аллоҳдан мусулмон умматига тинчлик ва осудалик, фаровонлик ва тўкин-сочинлик ато этишини сўрайман.

Сизга бўлган юксак эҳтиромлар ила,

Биродарингиз
Абдуллоҳ бин Абдулазиз Ол САУД,
Саудия Арабистони Подшоҳлиги Валиаҳди,
Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари,
Миллий гвардия бошлиғи.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Мусулмонлар муборак Ийд ал-Адҳони тантанали байрам қилаётган дамларда, Сиз, Жаноби Олийларига ўзимнинг самимий табрикларимни йўллашдан бағоят мамнунман.

Аллоҳ Субҳонаҳу ва Таолодан ушбу муборак айёмда Сиз, Жаноби Олийларига сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, дўст халқингиз ва барча мусулмон умматига доимий равнақ ва фаровонлик ато этишини сўраймиз.

Сизга бўлган юксак эҳтиромимни қабул этгайсиз.

Биродарингиз
Султон бин Абдулазиз Ол САУД,
Саудия Арабистони Подшоҳлиги Вазирлар Маҳкамаси раисининг иккинчи ўринбосари ва мудофаа вазири.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари!

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Кувайт давлати, халқи ва раҳбарияти номидан Ийд ал-Адҳо муносабати билан Сизга, биродар Ўзбекистон халқига ва ҳукуматингизга самимий табрикларимни қабул қилгайсиз.

Фурсатдан фойдаланиб, Аллоҳ таолодан шахсан Сизга мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат, биродар Ўзбекистон халқига равнақ ва фаровонлик тилайман.

Дўстона муносабатларимизни эътироф этган ҳолда, Сизни бундан кейин ҳам ўзаро ҳамкорлигимизни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш ниятида эканимизга ишонтираман.

Энг эзгу тилак ва Сизга бўлган буюк ҳурматимни қабул қилгайсиз.

Жобир ал-Аҳмад ал-Жобир ас-САБОҲ,
Кувайт Давлати амири.

Олий Мажлисда

Ўзгариш бўлдими, бўлаяптими?

Бундан икки йил муқаддам Олий Мажлиснинг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари ҳамда Ёшлар ишлари қўмиталарининг қўшма йиғилишида вояга етмаганлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олишга қаратилган қонунларнинг Навоий вилоятида бажарилиши ҳақидаги масала муҳокама қилинган эди. Ўшанда мазкур қонунларнинг вилоятдаги ижроси суст эканлиги, вояга етмаганлар ўртасида олиб борилаётган профилактик ишларни жонлантириш лозимлиги алоҳида таъкидланганди. Ва йиғилишда кўтарилган масалалар, уларнинг ечимига доир қўшма қарор ҳам қабул қилинган эди.

Хўш, ўтган давр мобайнида мазкур қарор ижроси қандай бажарилди? Ўзгариш бўлдими ёки бўлаяптими? Йиғилишда мутасадди органлар ҳам, иккала қўмита аъзолари — депутатлар ҳам ана шундай саволларга жавоб топишга ҳаракат қилдилар.

Маълум бўлишича, вилоятда ўтган давр мобайнида вояга етмаганлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олишга қаратилган қонунларнинг ижроси бўйича муайян ишлар амалга оширилган. Ўқувчиларга таълим бериш, уларнинг соғлиги, меҳнат ва ижтимоий муҳофазаси ҳамда ҳуқуқий онгини ўстиришга қаратилган тадбирлар изчил амалга оширилмоқда.

Аммо бу ушбу қарор ижроси тўлиқ бажарилаяпти, деган маънони англатмайди. Чунки, маълумотларга қараганда, вилоятда вояга етмаганлар томонидан содир этилаётган жиноятлар сони ҳамон камаймаётир, баъзи туманларда эса бу кўрсаткич ошган. Бундан икки йил муқаддам Навоий шаҳри, Учқудуқ, Хатирчи ва Томди туманлари ҳокимликлари ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссияларнинг фаолияти суст эканлиги қўмиталар қабул қилган қўшма қарорда қайд этилган бўлса-да, ўтган вақт мобайнида бу борада жиддий ўзгаришлар рўй бермаган. Йиғилишни олиб борган қўмита раиси Н. Исмоилов мутасадди органлар вакиллари эътиборини масаланинг шу жиҳатига қаратди.

Йиғилишда мазкур камчиликларни бартараф этиш бўйича ўзаро фикрлашиб олинди.

Кўрилган масала юзасидан йиғилишда қарор қабул қилиниб, тадбирлар белгилаб олинди.

Фурқат САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Пойтахтимизда

Лойиҳа муҳокамаси

Кеча Тошкентда «Нодавлат нотижорат ташкилотлар фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва давлат кафолатлари тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси муҳокамасига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди. Уни Олий Мажлиснинг демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари қўмитаси раиси Акмал Саидов олиб борди. Давра суҳбати Олий Мажлис ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, Очиқ жамият Институти Кўмак жамғармаси билан ҳамкорликда уюштирилди.

Мунозараларда олимлар, депутатлар, мутахассис ва тадбиркорлар қатнашдилар. Улар мазкур қонун лойиҳасининг асосий вазифалари нодавлат нотижорат ташкилотларнинг фаолият кафолатларини таъминлаш, уларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ижтимоий ҳамкорлигини кенгайтириш, давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг механизмини яратиш эканлигини таъкидладилар. Айни пайтда лойиҳанинг баъзи бандларига таклиф ва мулоҳазалар билдирилди.

М.НОРМУРОДОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Жаҳонгашта шоирни эслаб

14 февралда Темурийлар тарихи Давлат музейида буюк ўзбек шоири ва давлат арбоби Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 520 йиллигига бағишланган тадбир бўлиб ўтди. Республика «Маънавият ва маърифат» маркази, Ёзувчилар уюшмаси, Фанлар Академияси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Темурийлар тарихи давлат музейи ҳамкорлигида ўтган ушбу анжуманда юртимизнинг атоқли шоир ва ёзувчилари йирик тарихий сиймо Бобур Мирзо ҳақида фахр ва ғурур билан сўзладилар. Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Абдулла Орипов Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг бой илмий ва бадиий мероси хусусида гапирар экан, унинг нафақат ўзбек адабиётида, балки жаҳон адабиётида тутган ўрни алоҳида эканлигини таъкидлади.

Ўзбекистон Қаҳрамони, адабиётшунос олим Озод Шарафиддинов Бобурнинг бошқа асарларини унутмаган ҳолда унинг биргина «Бобурнома»си дурдона асар эканлигини, у бугунги кунда ҳам ўз аҳамиятини йўқотмаганлиги бетакрор тарихий солнома сифатида қўлланилаётганлигини тилга олди.

Шунингдек, «Юлдузли тунлар» романи муаллифи, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Пиримқул Қодиров, Ўзбекистон халқ шоири Муҳаммад Али, Республика «Маънавият ва маърифат» маркази раҳбарининг ўринбосари, Султонмурод Олим ва бошқалар Бобурнинг ҳикматомуз рубоийлари ва асарлари ҳақида эҳтирос ила сўз юритдилар.

Анжуман сўнггида Бобур Мирзо босиб ўтган йўллар ҳақида ҳикоя қилувчи видеофильм намойиши ва улуғ шоир ғазаллари билан айтилган қўшиқлар иштирокчиларга шукуҳ бахш этди.

Мақсуд ЖОНИХОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Сусткашлик

ёки Бухоро вилоятида ислоҳотлар одимига нималар ғов бўлаётгани хусусида

Биз адолатли ҳуқуқий демократик жамият сари бормоқдамиз. Бугунги саъй-ҳаракатлардан кўзланган асосий мақсад битта: у ҳам бўлса, иқтисодиётни эркинлаштириш, аҳоли учун муносиб турмуш тарзини яратиб беришдан иборат. Президентимиз буни қайта-қайта такрорламоқда.

Хўш, Бухоро вилоятида бу борада мавжуд имкониятлардан етарлича фойдаланилаяптими? Одамлар бугунги кунда амалга оширилаётган ислоҳотлар самарасидан қай даражада манфаатдор?

Таъкидлаш жоизки, бугунги кунда вилоятдаги ишга лаёқатли аҳолининг 57 фоизи тадбиркорлик фаолияти билан машғул. Кичик ва ўрта бизнес вилоят иқтисодиётида етакчи мавқени эгаллаётгани, айниқса, эътиборга молик. Ўтган йили хусусий секторни ривожлантириш учун 10 миллиард сўмдан зиёдроқ маблағ йўналтирилди. Натижада кичик ва ўрта бизнеснинг ялпи ички маҳсулот ҳажмидаги улуши 36,6 фоизга ўсиб, якка тадбиркорлик фаолияти ҳисобидан 21759 та янги иш ўрни яратилди.

Вилоятда, шунингдек, ишлаб чиқаришга чет эл сармояларини жалб этиш туфайли бултур қўшма корхоналар 7 тага кўпайиб, уларнинг жами сони 56 тага етказилди. "Зиёбахш уни Трейдинг", "Олоттекс", "Лисуа де Бухоро" каби янги ишлаб чиқариш мажмуаларида эса ҳадемай маҳсулот тайёрлаш йўлга қўйилади.

Буларнинг ҳаммаси яхши. Бироқ бизни бошқа нарса кўпроқ ўйлантиради. Очиғини айтганда, вилоят ҳаётида эришилган ютуқлардан кўра нуқсонлар кўпроқ. Хусусан, пахта тайёрлаш шартномавий режаси қатор йиллардан бери сурункасига бажарилмаяпти. Узоққа бормайлик, ўтган йили мутасаддилар нуфузли минбарлардан туриб, дон ишлаб чиқариш 77,8 минг тоннага, пахта етиштириш 14 минг тоннага кўпайгани билан мақтанишади-ю, ерларнинг шўрланиб бораётгани, қишлоқ аҳли қонуний иш ҳақини ололмай, йиллаб сарсон бўлаётгани ҳақида лом-лим демадилар. Ваҳоланки, вилоятда нафақа ва иш ҳақидан қарздорлик 4 миллиард сўмдан кўпроқни ташкил этади. Сабаби, маълумотларга қараганда, муомалага чиқарилаётган пул маблағларининг 20 фоизи банкларга қайтарилмаяпти.

Кадрларни танлаш, бошқарув тизимини такомиллаштириш борасида жиддий нуқсонларга йўл қўйилаётгани билан ҳам муроса қилиб бўлмайди. Чунончи, бир йил давомида қишлоқ хўжалиги соҳасидаги масъул раҳбарлардан 17 нафари турли сабабларга кўра алмаштирилган. Вилоят ҳокимлиги тасарруфидаги лавозимларда ишлаётган 19 нафар раҳбар, жумладан, халқ таълими бошқармаси, "Матлуботсавдо" ер ресурслари бошқармаси, "Пахтабанк" ҳамда "Савдогарбанк"нинг вилоят раҳбарлари ўз вазифаларидан озод этилган. Ваҳоланки, ҳокимликнинг ўзи уларни айни шу лавозимларга муносиб кадр сифатида тавсия этган эди.

(Давоми 2-бетда).

Нодавлат ташкилотларда

«Умид» — Ватан чироғи

Буюк Британиянинг Кембриж университетида таълим олаётган Алишердан лондонлик группадоши Симон қизиқиб, қайси маблағ ҳисобига бу ерларга келиб ўқиётгани тўғрисида сўрабди. Алишер Республика Президентининг ғамхўрлиги билан бу давлатда 16 та бола таълим олаётганини айтгач, Симон ишонмасдан ўқитувчига савол берибди: «Шунақаям бўлиши мумкинми?»

Бу сингари саволларни Ўзбекистон ва ўзбекистонликлар ҳақида хорижликлар бир неча бор тилга олган бўлсалар, ажаб эмас. Моддий манфаатдорлик устуворлик қиладиган Ғарб дунёсида шахсан Президентнинг ўзи энг иқтидорли болаларни чет элларга катта-катта маблағлар эвазига жўнатишда бош бўлгани тарихда учрайвермайдиган жараёнлиги тан олинди.

Хўш, ўзимизда-чи? Масалан, илгари ҳеч ўйлаганмидингиз, вақти келиб, Ўзбекистонни етук кадрлар билан таъминлашда оддий бир нодавлат ташкилот ҳам муҳим улушини қўшади, деб. Ёки не-не умидлар билан хорижнинг нуфузли ўқув юртларига жўнатилаётган ёшлар учун сарфланаётган маблағ шаҳарча қурилишига бемалол етишини ҳеч чамалаб кўрганмисиз?

Президент ғояси билан иш бошлаган иқтидорли ёшларни қўллаб-қувватловчи «Умид» жамғармаси фаолиятига бугун беш ярим йил бўлди. Шу муддат ичида у жами 828 нафар ёшни АҚШ, Буюк Британия, Германия, Япония, Франция, Канада, Италия сингари энг ривожланган давлатларнинг олий ўқув юртларига таълим олиш учун юборди. Хўш, бу муҳим жараённинг ўзига хос оғир-енгил жиҳатлари нималарда кўринаяпти? Ўқиб келганларнинг бу ердаги фаолиятлари қандай бораяпти?

Мухбиримизнинг жамғарма бошқаруви раиси ўринбосари, ижрочи директор Музаффар ЗИЁЕВ билан қилган суҳбати ана шулар ҳақида.

— Музаффар Қутлуғович, жамғарма орқали хорижий мамлакатларнинг олий ўқув юртларига таълим олишга юборилган йигит-қизлар ўқиш давомида ва ундан сўнг ўзларини нечоғли оқладилар?

— Саралаб-саралаб танланган 828 нафар йигит-қизимиз, энг аввало, эндигина озод бўлган янги давлат — Ўзбекистон номидан боргани, табиийки, улар юртга алоқадор муҳим маълумотларни дунё ёшларига етказишларининг, ривожланган давлатлардаги энг илғор, энг янги ғоя ва билимларни юртимизга олиб киришларининг ўзи аҳамиятлидир. Масалага кенгроқ маънода қарайдиган бўлсак, бу ёшлар олган билим ва кўникмаларини ўзимизда сарфлаш жараёнини энди бошладилар.

Уларни хориж давлатларида ўқитишдан мақсад битта эди: ёшларимиз дунё андозаларига мос ўқув жараёнларида иштирок этсин, ўз кўзлари билан кўрсин, тадқиқ этсин, эркин фикрласин ҳамда шулар асосида шаклланган энг илғор, энг адолатпарвар қарашларни юртимизга олиб кирсин. Маълумки, улар иқтисодиёт, бизнес ва менежмент, халқаро ҳуқуқ, компьютер фанлари, ахборот технологиялари ва коммуникация воситалари, қишлоқ хўжалиги, экология ва сув, автомобилсозлик, журналистика, санъат йўналишлари бўйича таълим олишга юборилди. Жумладан, Америка Қўшма Штатларига 345, Буюк Британияга 328, Германияга 84, Францияга 33, Японияга 20, Канадага 11 ҳамда Италияга 7 нафар грант совриндорлари жўнатилди. Вакиллари ғолиб бўлган олий ўқув юртлари орасида Жаҳон Иқтисодиёти ва дипломатия университети (242 нафар), Тошкент Давлат техника университети (127 нафар), Тошкент Давлат иқтисодиёт университети (84 нафар) пешқадамлик қилишмоқда. Вилоят олий ўқув юртлари орасида эса Фарғона Давлат университети (27 нафар), Андижон муҳандислик-иқтисодиёт институти (18 нафар) ва Самарқанд Давлат университети (15 нафар)лари бор. Жанубий вилоятлар, Бухоро, Навоий, Жиззах, Сирдарё ҳудудларидаги олий ўқув юртлари бу борада отни қамчилашлари кераккa ўхшайди.

— Йил ўтгани сайин танлов мезон ва меъёрларида ўзгариш кузатилаяптими?

— Албатта. Уч йилдирки, инглиз тили бўйича баҳолашда IELTS — халқаро имтиҳон тизимини йўлга қўйдик. Бу Буюк Британия Кенгаши ва Кембриж университетлари томонидан дунёнинг ҳамма бурчакларига тарқатилган имтиҳон тизимидир. Унда инглиз тилини билишга даъвогар қаттиқ синовдан ўтказилади. Оғзаки нутқ, ёзма нутқ, ўқиш, фикрлаш жиҳатидан энг юқори 9 балл деб белгиланади. Ўтган йили йўлланма берган ёшларимизнинг ўтиш балли 6,5 ни ташкил этган бўлса, бу йил 7-8 га кўтарилди. Нафақат ёшлар, истаган одам бунга ҳожат сезса, албатта, инглиз тили миқёсидаги билимларини дунё андозасида синамоқчи бўлса, Буюк Британиянинг Тошкентдаги ваколатхонасида буни амалга ошириши, юқори балли ҳужжатга эга бўлса, дунёнинг истаган ҳудудида ишга, ўқишга отланиши мумкин.

Мутахассислик бўйича имтиҳонларни ҳам чет эллардан таклиф этилган олимлар қабул қилишади. Маънавият, маърифат бўйича синовларни юртимизнинг энг нуфузли кишилари баҳолайдилар.

— Музаффар Қутлуғович, ёшларимизнинг савияси, интеллектуал салоҳияти , билими бошқа давлатларнинг ёшлари орасида қай даражада деб ўйлайсиз?

— Аксарият ҳолларда ўртадан юқорида деб айтиш мумкин. Биз ўзимиздаги таълим тизими яхши деб баҳоласак, янглишмаймиз. Аммо уларни биз ўн минглаб ёшлар орасидан саралаб олаётганимизни ҳам инобатга олишимиз лозим. Муҳими, ёшларимиз хорижлик тенгқурлари орасида йўқ бўлиб кетаётгани йўқ. Уларнинг ахлоқи, юриш-туриши жиҳатидан ҳам бирор ножўя мулоҳаза етиб келмади.

— Хориж давлатларига юборилаётган ҳамма ёшлар қайтаяптими? Қайтмаётганлар бўлса, сабаблари нимада?

— Қайтмаяпти деёлмайману, ўқишни тугатгач, биз билан келишмаган ҳолда бошқа босқичда ўқишни давом эттириш ниятида қолаётганлар, оз бўлса-да, бор. Бу нотўғри, албатта. Бу ўз зиммаларига олган мажбуриятни бажармаслик. Бундайлар билан жамғарманинг ўз ҳисоб-китоби бор. Шундай воқеалар бўлди, баъзи қизларимиз ўша ерлик фуқарога турмушга чиқди. Бундай ҳолларда улар жамғарма ажратган харажатларни тўлашни зиммаларига олдилар. Йигитларимиз ўша ерлик қизларга уйланган воқеалар бўлди. Қўқонлик бир йигит келинни олиб келди, бошқаси ўзи келди, рафиқасини олиб келгани йўқ.

— Халқаро Вестминстер университети Тошкентда айнан «Умид» жамғармасининг таъсислигида иш бошлади. Бугун бу олий даргоҳда қабул ва ўқув жараёнлари қай даражада?

— Аввало, шуни айтиш жоизки, бундай нуфузли халқаро миқёсдаги олий ўқув масканини юртимизда ташкил этиш таклифини 1999 йилда Президентимиз берган. Ўз ҳудудимизда жаҳон стандартларига мос халқаро миқёсдаги олий даргоҳда мутахассислар етиштириш — бу демакким, Ўзбекистоннинг таълим соҳасидаги нуфузини кўтариш, халқаро муносабатларни мустаҳкамлаш ва ниҳоят, юртимизда Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларнинг амалдаги ижросини таъминлашдир.

2002 йил 16 январда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Тошкент шаҳрида Халқаро Вестминстер университетини ташкил этиш тўғрисида» қарор қабул қилди. Бу университетнинг бугунги фаолиятига изоҳ беришдан олдин бир нарсага тўхталсам, дегандим.

«Умид» жамғармаси ўтган йили 39 та грант совриндорларини хориж юртларига юборган бўлса, бу йил уларнинг сони 300 тага етди. Мақсад бу кўрсаткичларни ошириш эмас. Тажрибадан аёнки, ўқувчилар сонини ошириш билан муддаога етиб бўлмайди. Айтайлик, Малайзия биздагидек олий таълим тизимига эга бўлмасдан туриб, топган маблағини жамлаб, ўн минглаб, йигирма минглаб ёшларни ўзга давлатларга таълим олгани жўнатиб турди. Бизда эса йиллар давомида шаклланаётган олий таълим тизими бор. Биз жаҳоннинг энг нуфузли дорилфунунларини ўз юртимизга жалб этсак, бу йўл ўша ерда таълим олиб қайтгандан кўра арзон ва қулай. Буюк Британиянинг Халқаро Вестминстер университети ана шу йўлдаги биринчи ютуқ. Нима учун ютуқ? Чунки юксак ривожланган давлатнинг энг пешқадам университети ўз таълим технологиясини Ўзбекистонда жорий этиш учун кўнгани, бевосита унга ўз номини бергани — жуда катта эътиборга молик ҳодиса. Буни англаш ва шунга лойиқ, муносиб иш юрита олиш зарур. Университет битирувчиларга ўз ҳужжатини беради, бу ҳужжат билан мутахассис дунёнинг истаган ҳудудида ишлаши мумкин. Лекин мураккабликлари бор. Таълим юз фоиз инглиз тилида олиб борилади. Университет проректори, декани, ўқитувчиларининг маълум фоизи Буюк Британиядан келиб ишлаётганлар. Қабул ҳам уларнинг талаби бўйича олиб борилади. Имтиҳонлар асосан икки фан: математика ва тил миқёсида. Ҳуқуқ йўналишида ҳам математика қўйилган. Улар математикани яхши билганлар ҳуқуқни, шубҳасиз, биладилар деб ҳисоблайдилар. Университет фаолиятига бугунги кунда бошқа давлатлар ҳам аҳамият беришмоқда. Масалан, ҳиндистонлик Буюк Британиянинг шу университетида ўқимоқчи. Ўша ерда таълим олиш унга ўртача 20-25 минг долларга тушиши мумкин. Вестминстер университетининг Ўзбекистондаги бўлимида таҳсил олиш унга қарийб уч баравар арзонга тушади. Бундан ташқари, бизда турмуш кечириш иқтисодий жиҳатдан арзон.

— Маҳаллий талабалар қанча миқдорда маблағ тўлаб ўқишлари мумкин?

— Ўқувчиларнинг 50 фоизини «Умид» жамғармаси молиялаштиради, лекин уларнинг жамғарма олдида мажбуриятлари бўлади, ўқишни тугатгач, унинг йўлланмасига кўра ишлайдилар. 50 фоиз абитуриентлар ўз ҳисобларидан маблағ ажратадилар. Ўз ҳисобларидан ўқийдиганлар ўтган йили 4 минг 800 доллар (давлат курси ҳисобида) миқдорида тўладилар. «Умид» жамғармасининг бу университетда бир йил мобайнида битта боланинг ўқишига ҳомийлик қилиши бундан икки ярим баравар кўп миқдоридаги маблағни ташкил этади. 3-4 йил мобайнида шу нарх сақланади. Чунки инглиз ўқув дастурларининг бизнинг ҳудудда қонунлаштирилиш жараёни қимматга тушади. Айтайлик, 30 та ўқув фани мослаштирилгач, нархлар ўз-ўзидан пасайиши муқаррар.

Ҳозир Халқаро Вестминстер университетининг ўқув биноси энг замонавий ва кўркам меъморий услубда қад ростлаяпти. Ўтган йили 170 абитуриент қабул қилинган эди, бу йил уларнинг сонини 300 га етказишмоқчи.

— Охирги саволим, сизлар ўқитган йигит-қизларнинг Ўзбекистондаги иш фаолиятлари қандай кечаяпти?

— Ҳозирги кунда 560 дан зиёд грант совриндорлари ўқишни муваффақиятли тамомлаб, ватанимизга қайтиб келишди ва махсус ишчи гуруҳининг қарорига биноан, мамлакатимизнинг 80 дан ортиқ ташкилотларида фаолият кўрсатмоқдалар. Жумладан, банк тизимида 100, Молия вазирлигида 23, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигида 17, Ташқи ишлар вазирлигида 23, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлигида 20, ҳокимликларда 44, таълим тизимида 23, илм соҳасида 9 нафар мутахассис изланиш олиб бормоқдалар. Тузилган ишчи гуруҳимиз муттасил уларнинг фаолиятини кузатиб боради ва вақти-вақти билан бизга маълумотнома ва тавсифномалар йўллаб туради. Албатта хорижда ўқиб қайтган ёшларнинг, ўзига хос эркин фикрлашда, демократик ўзгаришларни тезроқ илғаб, уларни амалиётда турмушимизга жорий этишда анча фаоллиги сезилиб туради.

Эътироф этиш зарур, грант совриндорларининг чет элларда ўқиш ва яшашларини молиялаштириш юртимизнинг 70 дан ортиқ энг нуфузли, салмоқли банклари, уюшма ва ассоциациялари ҳисобидан амалга оширилади. Ўйлаймизки, йиллар ўтгани сайин жамғарма фаолияти ҳам takомиллашиб, таълим тизимидаги таъсири ва самараси ҳам ошиб боради.

Суҳбатдош: Мамлакат НОРМУРОДОВА, «Халқ сўзи» мухбири.

Қиш фасли ҳам оёқлаб қолди. Шу боис ҳам Навбаҳор туманидаги «Янгиқўрғон» ширкат хўжалигида баҳорги экин мавсумига пухта ҳозирлик кўрилаётир. Жорий йилда хўжаликда 597 гектар майдонда пахта, 283 гектар ерда ғалла парваришланади. Айни кунларда бу ерда ариқ-зовурлар тозаланмоқда. Мавжуд техника воситалари эса баҳорги экиш мавсумига тахт қилиб қўйилди.

СУРАТДА: механизатор Рамазон Раҳмонов; бош муҳандис Мардон Эшмуродов ва гараж бошлиғи Зубайдулло Ниёзовлар экиш техникаларини кўздан кечиришаётир.

Собир ЗУФАРОВ (ЎзА) олган сурат.

Бугун Қорақалпоғистонда тўрт минг беш юз етти фермер хўжалиги бўлиб, уларнинг ихтиёрида 152 минг 718 гектар ер бор.

Сўнгги беш йилда республикада фермерлар сони кескин ошди. Шунга яраша маҳсулот миқдори ҳам сезиларли даражада кўпайди.

ФЕРМЕРЛАР САРҲИСОБИ

Аммо, нимагадир, ҳосилдорлик йил сайин пасайиб бормоқда. Масалан, беш йил илгари бир гектар пахта майдонидан ўн беш центнердан зиёдроқ ҳосил олинган бўлса, бу кўрсаткич ўтган йили 11,3 центнерни ташкил этди. Сабзавот ва полиз экинларининг ҳам ҳосилдорлиги анча пасайган.

Фермерлар томонидан шартнома шартларининг бажарилиши ҳам қониқарли эмас. Ўтган йили борйўғи 481 фермер хўжалиги давлатга маҳсулот топшириш бўйича шартномани бажарган, холос.

Нукус шаҳридаги "Туркистон" ёшлар марказига йиғилган қорақалпоғистонлик фермерларнинг иккинчи конференциясида ана шулар ҳақда сўз борди.

Унда мавжуд муаммо ва камчиликлар кенг таҳлил этилиб, келгуси вазифалар белгилаб олинди.

А.ОРТИҚБОЕВ, ЎзА мухбири.

Қаҳрамонлар ёнимизда

Ўн икки йил... Тарих назари билан қараганда, бу давр худди сониянинг бир улушидек кўринади. Аммо инсон умрига менгзалса-чи? Инсон умрига қиёсан ўн икки йил анчагина муддат. Ўзбекистон ўз мустақиллигини қўлга киритганига ҳам хаш-паш дегунча ўн икки йил бўлади. Шунча йил оёқдан тортиб турган кишанни узиб ташлаб, мустақил бўлиш, эришилган озодликни сақлаб қолиш ўзбек халқи учун осон кечдимикин?

Яқинда «Ўзбектелефильм» студиясида олинган «Оғир синовлар даври» номли олти қисмдан иборат ҳужжатли фильм (муаллиф — Қ.Аъзамов, режиссёр — Ш.Хўжаев) ана шу саволларга жавоб беради. «Биз билган, билмаган тарих» рукни остида намойиш этилган ушбу ҳужжатли фильмда Ўзбекистоннинг мустақилликка эришиши жараёнидаги воқеалар силсиласи, дастлабки қадамни босишдаги қийинчиликлар ва эришилган ютуқлардан фахр туйғуси муҳрланиб қолган. Шу билан бирга, Ўзбекистон оғир вазиятларда Президент Ислом Каримовнинг собитқадамлиги туфайли мустақилликка эришгани аниқ далиллар орқали очиб берилган.

Умуман олганда эса, 2002 йилда «Ўзбектелефильм» студияси анча сермаҳсул ишлади. Ўтган йил давомида 57 та ҳужжатли фильм суратга олинди. Беназир бобомиз Алишер Навоий ижодига бағишланган «Алишер Навоий», ўтган асрнинг 80-йилларида республикамизда «ўзбек иши» номи билан амалга оширилган ҳуқуқбузарликларни ошкор қилувчи «Ҳукмни тарих чиқаради» (4 қисмдан иборат), машҳур адабиётшунос олим, профессор Озод Шарафиддиновнинг ҳаёти ва ижодига бағишланган, оддий ўзбек зиёлиси босиб ўтган шарафли йўл ва унинг мустақиллик давридаги эркин саҳифалари ҳақида баҳс юритувчи «Ҳақиқатга садоқат. Озод Шарафиддинов» номли ҳужжатли фильмлар, шунингдек, манзарали, санъат, тиббиёт, спорт ва касб-ҳунар коллежлари ҳаётини тасвирловчи ҳужжатли фильмлар суратга олинди.

«Ўзбектелефильм»да суратга олинган ва таниқли адибимиз Худойберди Тўхтабоев қаламига мансуб «Хуршида» номли кўп қисмли бадиий фильм ҳам томошабинларни бефарқ қолдирмади. Ушбу фильмда Ўзбекистон фаровонлигига ҳисса қўшишга аҳд қилган тадбиркор қиз Хуршиданинг эзгу ниятларини амалга оширишига тўғаноқ бўлган кимсалар, уларнинг бадкирдор қилиқлари ва охир-оқибатда эзгулик кучига бардош беролмай, маҳв бўлишлари ҳаётий тасвирланган.

— 2002 йили, шунингдек, бутун умрини темирйўлга бахшида қилган инсоннинг ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи «Тақдир йўллари» номли ҳамда тиббиёт академиялари, ундаги муаммо ва ютуқлар ҳақида ҳикоя қилувчи «Магистратура» номли бадиий фильмларни суратга олиш ишлари тугалланди, — дейди мусиқий муҳаррир Дилбар Зиёдова. — Албатта, режамизда кўпгина ҳужжатли, бадиий фильмлар борки, улардан баъзилари ҳозир суратга олинаяпти. Шу билан бирга, томошабинларнинг меҳрига сазовор бўлган «Чархпалак» ва «Хуршида» кўп қисмли бадиий фильмни ҳам давом эттириб, қаҳрамонларнинг тақдиридан томошабинларни воқиф этишни режалаштираяпмиз.

Муҳаббат ЙЎЛДОШЕВА.

МУНОСАБАТДА ГАП КЎП

Тошкент вилоятида 631 мингдан кўпроқ бола яшайди. Уларнинг қарийб 497 минги ўқув муассасаларида ўтиладиган жисмоний тарбия дарсларида қатнашади. Аксарияти эса спорт тўгаракларига жалб этилган. Кўриниб турибдики, спорт билан шуғулланмаётган болалар ҳам кам эмас.

Вилоят ҳокимлиги ҳамда тегишли ташкилот раҳбарларидан тузилган махсус ишчи гуруҳи бир ҳафта мобайнида жойлардаги мавжуд спорт иншоотларининг аҳволини ўрганди. Шу билан бирга, аҳолининг, хусусан, болалар ва ўсмирларнинг спортга бўлган талаб ва эҳтиёжлари билан қизиқди.

Айни пайтда мавжуд спорт иншоотларини қайта таъмирлаш, янгиларини қуриш ишлари бошлаб юборилди. Жумладан, Паркент туманининг "Бойқазон" ширкат хўжалигида ана шундай замонавий спорт мажмуи фойдаланишга топширилди. "Гулбоғ" ширкат хўжалигида эса стадион қурилмоқда.

Шунингдек, Бўка туманининг Саймоқов номидаги ширкат хўжалиги, Чирчиқ шаҳридаги "Олмос" спорт комплексларини таъмирлаш давом этмоқда.

Л. СУВОНОВ, ЎзА мухбири.

Сусткашлик

(Давоми. Боши 1-бетда).

Маълумотларга кўра, ҳозир вилоят ҳудудида 6000 га яқин фермер хўжалиги фаолият юритмоқда. Етиштирилган пахтанинг 24, доннинг 36 фоизи бевосита улар ҳиссасига тўғри келади. Натижалар бундан ҳам юқорироқ бўлиши мумкин эди. Афсуски, турли бўғинларда ҳанузгача сақланиб қолган маъмурий-буйруқбозлик иллатлари фермерлик ҳаракатини ривожлантиришга жиддий ғов бўлмоқда. Ўзингиз ўйланг: топширган маҳсулоти учун йиллар давомида қонуний ҳақини ололмаган фермернинг қўли ишдан совимайдими?

Мана, бир мисол. Вобкент туманидаги "Қўлхатиб" фермер хўжалиги 2000 йил 10 январда тузилган икки томонлама шартномага асосан, "Зарбдор" ширкат хўжалигига 36 тонна пахта, 14,8 тонна дон етказиб берган. Ўзаро меҳнат келишувига мувофиқ, жавобгар тараф тўқсон кун мобайнида тўловни амалга ошириши лозим эди. Афсуски, бундай бўлмади. Тортишув икки йилга чўзилди. Чунки шусиз ҳам бўғзигача қарзга ботган хўжалик маҳсулот учун ҳақ тўлашга қодир эмасди. Аммо вилоят прокуратурасининг аралашувидан кейингина масала ижобий ҳал этилди. Яъни, фермер хўжалигига товон ҳамда жарима билан биргаликда жавобгар томондан 1 миллион 521 минг сўм маблағ ундириб берилди.

Халқ мулки — дахлсиз. Уни талон-торож қилиш учун ҳеч кимга, ҳеч қандай ҳуқуқ берилмаган. Бу гапни бекорга айтаётганимиз йўқ. Вилоятда ўзига берилган имкониятлар доирасидан чиқиб, алал-оқибат, нафс қурбонига айланаётган сохта тадбиркорлар ҳамон учраб турибди. Масалан, бир пайтлар 48 тонна мевани қайта ишлаб, жамоага ҳар йили 120-130 миллион сўм соф фойда келтириб турган Ғиждувон консерва заводи "ўтириб" қолган эди. С.А. исмли шахс ваъдани катта бериб, 1997 йили корхонани арзон-гаров (36 миллион сўм)га сотиб олади. Кўпчилик энди аҳвол ижобий томонга ўзгаришидан умидвор эди. Амалда нима бўлди денг? С.А. корхонани ҳаракатга келтириш ўрнига, биноларни ўзбошимчалик билан бузиб, қурилиш материалларини сотди ва шунинг ҳисобига 100 миллион сўмдан зиёдроқ фойда кўрди. Туманда унинг мушугини "пишт" дейдиган мард топилмади. Ҳуқуқ-тартибот идораларининг аралашувидан кейингина сохта тадбиркор фаолиятига чек қўйилди. Қилмиш-қиллирмиш, дейдилар. Ҳозирги кунда С.А. ғайриқонуний ишлари учун ҳибсга олинган бўлиб, терговь ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Бунга ўхшаш муаммо ва камчиликлар уй-жой-коммунал хўжалиги соҳасида ҳам оз эмас. Эл бойлиги саналган газ, сув, электр қувватидан ноқонуний фойдаланиш ҳолларига қатъий барҳам берилмаётир. Ўтган йили кўплаб хонадонларга газ ўлчагич ускуналари ўрнатиш режалаштирилган эди. Амалда бу борадаги топшириқ 27 фоизга бажарилди, холос. Коммуникация-муҳандислик тармоқлари эскириб, яроқсиз ҳолга келаётгани эса ҳеч кимни ташвишлантирмаяпти. Вилоятда ҳозиргача аҳоли пунктларининг 90 фоизи газ, 68 фоизигина водопровод суви билан таъминланганига нима дейсиз?

Хуллас, бугун Бухорои шарифда ана шунақа гаплар. Юзага келган вазият учун кимдир жавоб бериши керакми? Бизнингча, керак. Турли хил баҳоналар ўз йўлига. Янги давр сусткашликни кечирмайди. Ислоҳотлар манфаати барча соҳада фаол амалий ҳаракатларни тақозо этмоқда. Президентимиз таъкидлаганидек, бунинг учун "Ҳар қайси раҳбар қатъиятлилик, талабчанлик, керак бўлса, қаттиққўллик хусусиятларига эга бўлиши лозим". Замонавий раҳбар, омма етакчиси олдига қўйиладиган асосий талаблар юқоридаги таърифдан яққол англашилиб турибди.

Сирасини айтганда, дунёда халққа хизмат қилишдан улуғроқ бахт, савоб бўлмаса керак. Зеро, халқ яхшиликни ҳам, ёмонликни ҳам унутмайди. Унинг баҳоси — энг одил, энг ҳаққоний баҳодир. Ана шу ҳаётий ҳақиқатни унутмасак, бас.

Носир ТОШЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

«Ташаббус — 2003» бошланди

Юқоричирчиқ туманида бўлиб ўтган танловда кичик корхоналар, фермерлар ва бадиий ҳунармандлик соҳаларида халқимизнинг ўзига хос анъаналарини давом эттираётган қўли гул усталар тайёрлаган маҳсулотлар намойиш этилди.

Кўрик-танловда ўттиздан ортиқ тадбиркорлик тузилмаси, кичик ва ўрта корхона, деҳқон ва фермер хўжаликлари, ҳунармандлар ўзаро беллашди.

Тадбиркорлик йўналишида "Саладо" хусусий корхонаси, фермерлик йўналишида "Қоратухум" фермер хўжалиги, ҳунармандлик йўналишида эса "Бекашов-Д" хусусий корхонаси биринчи ўринни қўлга киритди.

(ЎзА).

Наврўз яқин

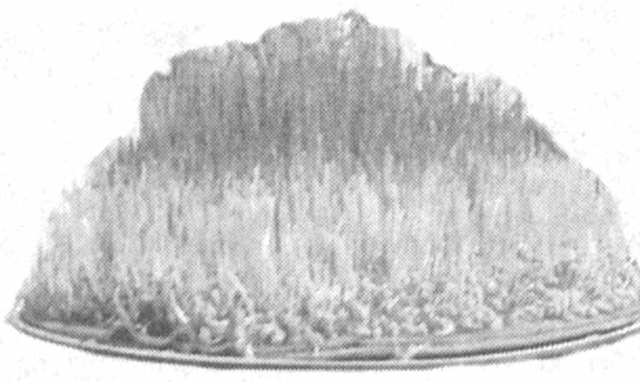

Қишнинг ҳам ўз зийнати, ўз таровати бор, дейишади. Гард юқмаган оппоқ қор, тарновларда ялтираб турган шаффоф муз сумалаклари, сандалда бозиллаганча аввал оёққа, кейин эса тананинг етмиш икки минг томирига роҳат бағишловчи мевали дарахту ғўзапоя чўғига нима етсин!

Бироқ... Увиллаган шамоллар, оёққа илашган лой, юзни чимчилаган совуқ аста-секин жонга тегади. Кўнгилга илиқ-иссиқ кунларга интиқлик, кўзларда эса яшилликка соғинч, деб аташ мумкин бўлган ҳислар "лип-лип" эта бошлайди.

Қўйнида бойчечак олиб юрган одамлар

Публицистика

... Ўтган куни Ховосда Акрам подачини учратиб қолдим. Уёқ-буёқдан анча гурунг қилдик. Хайр-хўш чоғи у сарғиш кийгиз чакмонининг қўйнидан бир тутам сўлинқираган бойчечак чиқариб димоғимга тутди. Гулдан ҳеч бир гиёҳда учрамайдиган нимтатир бўй таралади. Уни қорнинг ҳиди деса ҳам, ернинг ҳиди деса ҳам бўлаверарди. Тузуккина ялинтиргач, қўлимга икки дона чечак узатди. "Бўлди, ялинма, қолганини бермайман. Янгиердаги касалхонада Абдусамат жўрам ётибди. Тунов куни невара-сидан "Акрамга бориб айтинглар, қуёш ҳам бинойидек ялтиллаб қолди. Тоғтошда бойчечак кўринган бўлса, менга бериб юборсин..." дебди. Атай шу гулни унга ҳидлатаман, дея қишлоқдан шаҳарга эниб эдим. Бу жўрам тушмагур жуда қизиқ одам-да! Буни қарангки, у бойчечак ҳидига тўйсам, ўрнимдан туриб кетаман, деб хаёл қилаяпти. Менам шу жўрам соғайиб кетсин, яна қишлоққа қайтиб, болаларга мактабда дарс берсин, деган кўнгилда подани ўғлимга ташлаб тонгда йўлга чиқиб эдим..."

Ховос билан Янгиер ўртасида бўзчининг мокисидек қатнаб турадиган автобусга йўртиб кетаётган Акрам подачи мисоли девни эслатади. Унинг қадди-қоматига бошқача таъриф умуман тўғри келмайди. Қўллари, бармоқлари паншахами дейсиз. Яқин-яқингача шу одам улоқ чопиб ўтди. Чакмонининг бир бари ер супуриб, бир бари эса белбоғига қистирилган. Амакининг қўлида тандирда сингиб пишган иккита патир, елим халтасида эса туймоч гўшт бор. Энди биз бир қизиқ ҳолатга диққат қилайлик. Акрам подачининг ўнг қўлида пода қайтарадиган ирғай таёқ. Ажаб, бу таёқни қишлоққа ташлаб келса нима қиларди? Ҳалпиллаган қўйнида эса бир тутам бойчечак. Ўшанда мана шу манзарани тасвирлаб ўзимча бир маъни чиқаришга кўп ҳаракат қилдим.

... Тоғ-тошга, дашт-қирга, гул-гиёҳга, ирим-сиримларга кўнгил қўйган одамларни кўрганимда ҳар гал раҳматли онам эсимга тушади. Унинг қўни-қўшниларга кинна солиши, дуо ўқиши, чироқ ёқиши кўз олдимга келаверади. Онам сумалак пиширишга уста аёл эди. Ерўчоқ қазиётган отамнинг ёнида куйманиб юрганича Наврўзу олам ҳақида, янги йил тўғрисида гапириб берарди. Биз эса Наврўз нима деганлари эканлигини сира-сира ақлимизга сиғдиролмасдик. Билганимиз — у хўп яхши кун. Наврўз деганлари сиқим-сиқим попукли қандлару сиқим-сиқим туршаклар эди.

Сумалак пишириш шодиёнага айланиб кетади. Кун ботиб, тун бошланганда қозон атрофидаги аёллар қўшиқ айтишади. Бир воқеа сира ёдимдан чиқмайди. Қишлоғимизда яшовчи Турсуной исмли келинчак бир неча йилдан буён тирноққа зор эди. Аёллар уни тупроқ ташланган, бироқ ҳамон тафтига узатилган қўл куядиган чўғнинг яқинига ўтқазиб ўтга тоблаб турдилар. Юз-кўзига эски чопон ёпилган аёл терга ботиб кетди. Қарангки, бир йил ўтгач у попукдек қиз туғди. Бугунги кунда унинг саккиз нафар фарзанди бор. Ўтнинг хосияти, сумалакнинг шарофати шу бўлса керак-да...

Ёшимизга ёш қўшилиб, мактабга бордик. Ана шунда ўз кўзимиз билан элнинг бу улуғ байрами бошига не кунлар келганига гувоҳ бўлдик. Қизил мафкура малайлари уйма-уй юриб қайнаётган сумалак ва ҳалимларга сиқим-сиқим қум ташладилар. Аёлларнинг "дод-вой"ига қарамай, қозонларга ҳовуч-ҳовуч туз ташладилар. Ҳатто кўк сомсаю кўк чучварани эскилик сарқити дея эълон қилдилар. Дала-даштда ўтадиган сайиллар бекор қилинди. Одамларнинг бўйнидан туморлар узиб олинди. Наврўз сўзи тиллардан тортиб олинди.

Аммо бу байрам, бу сўз юракларда яшайверди. У ёруғ кунларни интизор кутди. У адашмади. У чучмома бўлиб, у жағ-жағ бўлиб, у момоқаймоқ бўлиб яна қуёш юзини кўрди. Қозонларда сумалаклар қайнай бошлади. Тандирларда тўлиб-тўлиб кўк сомсалар ёпилди.

Наврўз чиндан-да бойчечак эди. Наврўз чиндан-да бинафша эди. Қуёшга талпинган гулнинг юзига тупроқ ташлаган билан у ўсишдан тўхтармиди? Наврўз кўклам ёмғири эди. "Ёғма" деган билан у ёғишдан тинармиди? Наврўз севган, севилган кўнгил эди. "Севма" деган билан севган кўнгил севишдан ўзини тиярмиди? Наврўз ўрик шохларидаги куртак эди. У атиргул ғунчаси эди. Ариқларда югуриклаган жилға эди. Жилғалар қўшилиб-қўшилиб дарё бўлди. Куртаклар бўртиб-бўртиб гул бўлди. Бинафшалар қиқирлаб-қиқирлаб тоғу тошларни жаннат айлади. Севган юраклар сева-сева муҳаббат қўшиғини яратди.

Дорилфунунда Очил Тоғаев деган жонкуяр домламиз бўларди. Бир кўклам у негадир бизларга қаратиб "Қишлоққа борганда қирларда эмаклаб ўт енглар, кўкатли сомсага тўйиб келинглар. Мияларинг бутун бўлади", деганида биримиз ошкора, биримиз пинҳона кулган эдик. Ўшанда профессор домламизнинг бизни ўт ейишга ундагани ростдан-да кулгили эди. Мана, энди ўша гапларнинг асл мағзини чақиб турибмиз...

Акрам подачига қайтамиз. Подадаги бирорта сигир ёки ҳўкиз бехосдан жарга қуласа, тамом: подачи товон тўлашга мажбур. Подасини ўғри урса, яна унинг ўзи жавоб беради. Қарангки, шу одам тўққизинчи синфда ўқийдиган ўғлини далага ташлаб шаҳарга келибди. Мен аниқ биламан: уни бу ерларга кўнгил етаклади. У кўнгил учун тонгда йўлга чиққан. У кўнглини қўйнига солиб олган. Шу қўйнидаги бойчечак, деб аталмиш кўнгилга у қаттиқ ишонади. Бу алпқомат, бу қўпол ва бу сўзлари дағал одам барглари сўла бошлаган бойчечакларга бунчалик эътиқод қўймаса?

Кеча бир ҳамсоямиз оқ буғдой сўраб чиқди. Унинг айтишига қараганда, оқ буғдойдан бўлган сумалак хосиятли бўлармиш. Яхши ният қилган, яхшиликка ишонган мана шундай одамларни мен негадир жуда-жуда ўзимга яқин тутаман. Акрам подачи каби одамларни ўлгудек яхши кўраман. Қорларни доғда қолдириб қуёшга талпинган бойчечакларни иним, деб юборгим келади. Шу чечаклар, шу одамлар, назаримда, Наврўз бўлиб кўринади кўзимга.

Мен аниқ биламан: Акрам подачининг бошланғич синфларга сабоқ берувчи Абдусамат жўраси албатта тузалиб кетади. У қишлоққа қайтиб болакаю жамалак соч қизалоқларга "Ва-тан" "О-на", "Боғ" деган сўзларни ҳижжалаб ёздиради, ҳижжалаб уларнинг маъносини тушунтиради. Ана шу сўзлару уларнинг маъносини уқиб-ўрганган минг-минглаб болакайлар бир умр банди ўнинчи оқ ғалтакнинг ипидек бўлган оқиш-сарғиш бойчечакларни эъзозлаб яшашади. Улар ҳар қиш адоғида, ҳар кўклам бошида ана шу бойчечакларни соғиниб кутишади. Улар бора-бора бойчечак деганлари аслида Ватан эканлигини англаб оладилар.

Улғайганларида эса уларнинг қўйнида қорнинг, ернинг ҳиди уфуриб турган бойчечаклар бўлади.

Алиқул ХОНИМҚУЛОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

«Пахта банк»:
ХИЗМАТ ТУРИ КЎПАЙМОҚДА

Кейинги пайтда ҳукуматимиз томонидан аҳоли қўлидаги бўш пул маблағларини омонатга жалб қилиш, шу асосда банкларнинг ресурс базасини ошириш ва иқтисодиётнинг реал секторини кредитлаш ҳамда молиялаш орқали товар ишлаб чиқаришни қўллаб-қувватлаш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда. Айниқса, бу борада Вазирлар Маҳкамаси томонидан қабул қилинган бир қатор қарорлар молиявий муассасалар фаолиятида дастуриламал вазифасини ўтамоқда. Табиийки, ўз вақтида кўрилаётган чора-тадбирлар кутилган натижани бераяпти. Республика «Пахта банк»и фаолияти бунга ёрқин мисол бўла олади.

Бу ерда аҳолининг бўш пул маблағларини омонатга жалб қилиш, уларни кафолатлаш яхши йўлга қўйилгани туфайли депозитлар, хусусан, жисмоний шахслар депозитлари салмоғи тобора ортиб бораяпти. Маблағларни омонат ва жамғармаларга жалб қилишда мижозлар манфаатларига мос равишда фоизлар белгиланиши, айниқса, катта самара бераяпти. Рақамларга мурожаат қилайлик. Биргина ўтган йилнинг ўзида йиллик 25-50 фоизгача миқдорда маблағлар тўланадиган 17 турдаги муддатли омонатлар муомалага киритилди. "Ҳосил", "Қариялар қадр-қиммати", "Муқаддас замин", "Она замин саховати" сингари омонатлар шулар сирасига киради.

Маълумки, мижоз ўзининг бўш маблағини банкка қўйишдан аввал у ердаги шарт-шароит, тартиб-интизом билан қизиқади. Қолаверса, даромад фоизининг юқорилиги ва маблағи қайтишининг кафолатланишига алоҳида эътибор беради. Айни шу масалалар эса доимо мазкур молиявий муассасанинг диққат марказида турибди. Масалан, ўтган йилнинг охирида даромад миқдори ойига 5 фоиз бўлган ва олти ой муддатга мўлжалланган "Шарқ юлдузи" омонатининг жорий этилиши аҳоли ўртасида катта қизиқиш уйғотди.

Шу билан бирга, Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 19 майдаги "Тижорат банкларининг кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришда қатнашишини ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорида жисмоний шахсларнинг муддатли ва жамғарма омонатлари фоизларини ошириш бўйича имтиёзлар белгиланиши ҳам юқори даромадли омонатларни жорий этиш имконини берди. Ушбу қарор талабларига кўра, одамларнинг молиявий муассасаларга бўлган ишончини янада ошириш, иқтисодиётни ислоҳ қилиш ва чуқурлаштириш шароитида фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш тизимини яратиш мақсадида Фуқароларнинг банклардаги омонатларини ҳимоялаш жамғармаси ташкил этилди. Айни кунларда "Пахта банк" мазкур жамғарма билан яқин ҳамкорликда ана шу йўналишда иш олиб бормоқда.

Ҳозирги кунда энг қулай ва замонавий тўлов воситаси ҳисобланган пластик карточка тобора оммавийлашиб бораётгани ҳам ҳаммага аён. Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 5 августдаги "Пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласини янада қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори мазкур йўналишдаги иш сифатини яна бир поғонага кўтариш им-

Ислоҳот ва самара

конини берди. Шуни таъкидлаш керакки, ўтган давр мобайнида "Пахта банк" томонидан 5 минг дона пластик карточкалар муомалага чиқарилиб, саккизта манзилда банкоматлар ўрнатилди. Молиявий муассасанинг 2003 йилга мўлжалланган дастурига биноан, "Ўзпахтасаноат" уюшмаси, пойтахтимиздаги "Агрегат заводи" ҳиссадорлик жамияти, Тошкент аграр университетида ҳам банкоматлар орқали ходимларнинг иш ҳақини пластик карточкаларда тўлаш амалга оширилмоқда.

Янги тўлов воситасининг афзаллиги шундаки, пластик карточкалардаги маблағга ҳам омонат сифатида фоиз ҳисобида пул тўланади.Хусусан, карточка эгаси олаётган фойда йиллик 42 фоизни, агар капитализация (йил охиригача маблағ ишлатилмаса) билан биргаликда ҳисобласак, 51,1 фоизни ташкил қилади.

Молиявий муассасанинг ресурс базасини кўпайтириш мақсадида, шунингдек, 2002 йилнинг 27 августидан бошлаб 5 миллиард сўм миқдорида юридик шахслар учун депозит сертификатлари муомалага чиқарилди. 2003 йил 1 январь ҳолатига кўра, яна 414 миллион сўмлик шундай сертификатлар жойлаштирилди. Муомалага чиқарилган 3-6 ойлик депозит сертификатлари бўйича йиллик 22-26 фоиз миқдорида даромад ҳисобланади. Бундан ташқари, жисмоний шахслар учун 300 миллион сўмлик омонат (депозит) сертификатлари ҳам муомалага чиқарилган бўлиб, 2002 йилда улар тўлиқ жойлаштирилди. Мазкур 3-6 ойлик омонат сертификатлари бўйича эса йиллик 40-42 фоиз даромад ҳисобланади.

"Пахта банк"нинг шўъба корхонаси — "PAXTA-INVEST" бошқарувчи компанияси эса акциядорлик жамиятлари корпоратив қимматли қоғозларининг инвестициялар портфелини ишончли бошқариш бўйича хизмат кўрсатаётир. Ўтган йил давомида мазкур компания томонидан республика "Тошкент" фонд биржасида 114 миллион сўм миқдоридаги акцияларнинг олди-сотди операциялари амалга оширилди.

Бундан ташқари, "ТС-Технология" қўшма корхонасининг муомалага чиқарилган облигациялари бўйича олди-сотди операцияларини бажаришда ҳам ушбу компания хизмат кўрсатмоқда. Банкнинг яна бир шўъба корхонаси — "PAXTA-SERVIS" депозитарийси эса бир қатор эмитентларга, шу жумладан, Ўзбекистон-Туркия банки, "Ҳазорасп пахта тозалаш" ҳиссадорлик жамияти, "Самарқандпахтасаноат" бирлашмаси ва бошқа акциядорлик жамиятларининг акциядорлари учун депозитар хизматини кўрсатмоқда.

Аҳоли билан яқиндан ҳамкорлик қилинаётганлиги, уларга турли қулайликлар яратилаётганлиги, ходимларнинг малакасини ошириш бўйича мунтазам иш олиб борилаётганлиги ҳам банкка жисмоний ва юридик шахсларни жалб этишда муҳим омил бўлаётир. Амалга оширилаётган ишлар кўламини янада кенгайтириш, хусусан, аҳолининг барча қатламларини хизмат турлари билан қамраб олиш мақсадида жойларда жамғарма касса ва мини банкларни ташкил этиш бўйича ҳам изчил иш олиб борилаяпти. Ҳозир республикамизнинг турли ҳудудларида 160 та шундай мўъжаз молия муассасаси фаолият кўрсатмоқда.

Айни чоғда банкда хизмат турларини такомиллаштириш, мижозларга жаҳон андозалари талабларига жавоб берадиган даражада хизмат кўрсатиш борасида ҳам изланишлар олиб борилаяпти. Бундай саъй-ҳаракатлар ўз навбатида банкнинг ресурс базасини мустаҳкамлашга ва молия бозорида унинг хизмат турларини янада кўпайтиришга замин яратаяпти. Шу билан бирга, молиявий муассасанинг халқаро алоқалари ҳам кенгайиб бормоқда. Президентимизнинг 2000 йил 21 мартдаги "Банк тизимини янада эркинлаштириш ва ислоҳ қилиш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори асосида Германиянинг "DYNA TRADE GmbH" компаниясидан депозит ячейкаларини (катакчаларини) ижарага бериш бўйича алоҳида депозитар сейфларни ўрнатиш ва таъмирлаш ишлари амалга оширилмоқда.

Бир сўз билан айтганда, бугунги кунда "Пахта банк"да мижозларни жалб қилиш бўйича муайян тажриба тўпланган. Бу одамларнинг фаровонлигини оширишга ёрдам бериши билан бир қаторда мамлакат иқтисодиётининг ривожланишига ҳам хизмат қилмоқда.

Ҳосил КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Шифохона бағридаги мактаб

«Оналар ва оталар мактаби»ни ташкил этишдан муддао нима?» деган саволимизга Андижон шаҳридаги 1-болалар шифохонаси бош ҳакими М. Содиқова поликлиника тасарруфидаги маҳаллаларда, мактабларда тушунтириш ишларини кенг йўлга қўйиш, жонли мулоқотлар ўтказишга эътибор қаратиш, дея жавоб қайтарди. Тиббий маданиятни ошириш, оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза этиш йўлида жонбозлик кўрсатаётган шифокорлар Бўстон даҳаси, Янги маориф кўчаси, қатор мактабларда бўлдилар. «Репродуктив саломатлик, бу — соғлом оила, соғлом авлод демакдир» мавзуида суҳбатлар ўтказдилар.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

TURON BANK

АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ
«ТУРОН» БАНКИ

акциядорларнинг навбатдаги умумий йиғилиши 2003 йил 15 март куни соат 10.00да Тошкент ш., Навоий к., 4-уйда жойлашган Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги биносининг мажлислар залида бўлишини маълум қилади.

Умумий йиғилишда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган акциядорлар рўйхати 2003 йил 15 февраль ҳолати бўйича тузилади.

КУН ТАРТИБИ:

1. «Турон» банкининг 2002 йилги банк фаолияти якунлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонлари ва Вазирлар Маҳкамаси қарорларида республика банк тизими олдига қўйилган вазифалардан келиб чиққан ҳолда банкнинг 2003 йилдаги ривожланиши асосий йўналишлари тўғрисида.
2. «Турон» банкининг 2002 йилги якуний бухгалтерлик баланси, фойда ва зарарлари ҳақидаги ҳисоботни тасдиқлаш.
3. 2002 йил якуни бўйича фойдани тақсимлаш тартиби тўғрисида.
4. 2002 йил якунлари бўйича Турон банк тафтиш комиссиясининг ҳисоботи.
5. Банкнинг янги таҳрирдаги уставини қабул қилиш тўғрисида.
6. «Турон» банкининг 2003 йилги ташқи аудиторини тасдиқлаш тўғрисида.
7. Бошқа масалалар.

Банк акциядорлари ва улар номидан сайланган вакиллар 2003 йил 15 март соат 9.00 дан бошлаб юқорида кўрсатилган манзилда рўйхатга олинадилар.
Йиғилишни тайёрлаш бўйича ахборот ва унда кўриладиган ҳужжатлар билан «Турон» банкида танишиш мумкин.

Манзил: 700011, Тошкент ш., Абай к., 4-«А» уй.
Боғланиш телефони: 144-33-94.

Банк кенгаши.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ҲУЗУРИДАГИ
СУД ДЕПАРТАМЕНТИНИНГ ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ ҲУДУДИЙ БЎЛИМИ

суд қарорлари асосида давлат эгалигига ўтказилган қуйидаги автотранспорт воситаларининг «кимошди» савдосини ўтказади.

Т/р	Автотранспорт воситалари	Бошланғич баҳоси (минг сўм ҳисобида)
1.	«Москвич-412» русумли, давлат белгиси 19 Д 01-57 бўлган автомашина	700.0 минг сўм
2.	«Камаз-53512» русумли, давлат белгиси 18 Г 52-92 бўлган автомашина	5500.0 минг сўм
3.	«ЗИЛ-131» русумли, давлат белгиси В 32-89 КФ бўлган автомашина	1500.0 минг сўм
4.	«ВАЗ-2121» русумли, давлат белгиси 18 G 48-87 бўлган автомашина	2000.0 минг сўм
5.	«Нексия» русумли, давлат белгиси 30 В 86-74 бўлган автомашина	4500.0 минг сўм
6.	«Нексия» русумли, давлат белгиси 10 F 07-10 бўлган автомашина	5000.0 минг сўм
7.	«Нексия» русумли, давлат белгиси 10 R 78-87 бўлган автомашина	5000.0 минг сўм
8.	«ГАЗ-5312» русумли, давлат белгиси 12-55 КФМ бўлган автомашина	2000.0 минг сўм
9.	«ГАЗ-53А» русумли, давлат белгиси 47-65 КФН бўлган автомашина	2000.0 минг сўм
10.	«Камаз-4310» русумли, давлат белгиси 18 С 99-68 бўлган автомашина	6000.0 минг сўм
11.	«ГАЗ-53 АЦ» русумли, давлат белгиси 45-88 КФН бўлган автомашина	2000.0 минг сўм
12.	«ЗИЛ-133 ГЯ» русумли, давлат белгиси 49-40 КФЛ бўлган автомашина	6000.0 минг сўм
13.	«Нексия» русумли, давлат белгиси 18 I 13-70 бўлган автомашина	5280.0 минг сўм

«Кимошди» савдоси 2003 йил 20 февраль куни соат 10.00да Судлар департаментининг Қашқадарё вилояти ҳудудий бўлими биносининг мажлислар залида ўтказилади.
«Кимошди» савдосида қатнашиш истагини билдирган жисмоний ва юридик шахслар автотранспорт воситасининг бошланғич қийматининг 10 фоиз миқдорида гаров пулини тўлаган ҳолда ариза билан мурожаат этишлари мумкин.
Барча тўловлар нақд пул ҳамда пул ўтказиш йўли билан амалга оширилади.

Манзил: Қарши шаҳри, «Бешкент йўли», 3-км, собиқ «Қаршииндустрия» бирлашмаси маъмурий биноси. Мурожаат учун телефонлар: 228-0027, 228-0026, факслар: 228-0025, 228-0028.

TV: премьера

«Ошин» эзгуликка ундайди

Ўзбекистон телевидениеси бир йил мобайнида Япония киночилари ишлаган «Ошин» видеофильмини намойиш этиш орқали Кунчиқар мамлакат халқининг ҳаёти, тарихи, менталитети ҳақида ёрқин лавҳаларни туҳфа этди. Яширмай айта қолай, кўп қисмли фильмларни қолдирмасдан кўриб боришга унча ҳафсалам йўқ. Лекин «Ошин»нинг бир-икки сериясини шунчаки қизиқиш билан кузатгандим, қандай қилиб унга ром бўлганимни билмай қолдим.

«Ошин» бир қарашда оддий япон аёлининг турмуш ташвишларини қай тарзда енгиб, ҳаётий мақсадлар сари интилишини акс эттирган фильм. Лекин, чуқурроқ назар ташласангиз, ушбу картина мисолида яхлит ҳолда япон халқининг мураккаб кечмишини, бугунги тараққиётга қандай курашлар орқали эришганини юракдан ҳис этасиз.

Фильмнинг бош қаҳрамони саксон ёшлардан ошгандан кейин ёшликдаги муҳаббати – Като Намики билан учрашганда биргаликда босиб ўтган ҳаёт йўлини шукроналик билан эсга олишади. Қаттиқчиликни зиммага олиб ишлаш, фидойилик Японияни чинакам фаровон кунларга олиб келди, деган ҳаётий хулосалар ўзбек томошабинининг юрагига етиб боради. Қаранг, бугун жаҳонни ҳайратомуз ютуқлари билан маҳлиё этаётган Япония, унинг халқи қандай оғир кунларни, уруш азобларини бошидан кечирган экан. Фильмдаги бир-бирига ўхшамаган қоронғу ва ёруғ тасвирларни кўрар экансиз, бундай юксак тараққиётга фақат халқнинг бир ёқадан бош чиқариб интилиши туфайли етишиш мумкинлигига ишонч ҳосил қиласиз.

Ҳаётда қийинчилик кўрган, уни метин иродаси билан енгган одам ўзгаларнинг қадр-қимматини, меҳр-муҳаббатини муносиб эъзозлайди. Бу ҳаётий фалсафа фильмнинг бошидан-оёғигача яққол бўртиб туради. Бизни яна бир ҳайратга солган жиҳат шу бўлдики, юртимиздан шунчалар узоқда жойлашган Япония заминида ҳам ота-онага муносабат, жигарбандлар ўртасидаги меҳр-оқибат, қайнона-келин қарашлари худди ўзбеклар ҳаётига ҳамоҳанг экан. Халқларимизни бирлаштириб турган ҳалқа, эҳтимол, Шарққа хос анъаналардир. Шу боис фильмда ёрқин бўёқларда акс этган японлар табиатидаги хушмуомалалик, маданият, шарм-ҳаё бизнинг руҳимизга мос келган бўлса, ажаб эмас.

Фильмда Танакуралар оиласининг йиллар мобайнида қандай марраларга эришиши қадам-бақадам берилар экан, бозор муносабатларига ўтишнинг мураккабликлари бир хонадон мисолида ишонарли тарзда баён этилади. Воқеалар шу даражада таъсирли кўрсатиладики, томошабин беихтиёр кино қаҳрамонлари билан бирга изтироб чекади, ютуғидан қувонади. Оилага келин бўлиб тушган Мичико сиймоси орқали барча қулайликлар ота-она томонидан муҳайё этилиши, фарзанд меҳнатсевар бўлиб ўсмаганда қандай оқибатлар рўй бериши мумкинлиги ифода этилади.

Ошин ўз фарзанди Хитошининг тошбағирликларидан изтироб чекканида «Мен ўғлимга тарбия беришда қаерда хато қилдим экан?» деб афсусланади. Лекин бутун меҳрини берган тутинган фарзандлари – Хацуко, Назомилардан меҳрибонлик кўрганда қалби ором олади. Умуман, фильмнинг яна бир эътиборли йўналиши – инсон тарбияси масаласидир.

Шуни таъкидлаш ўринлики, ўзбек киночилари дубляж санъати борасида ўзига хос мактаб яратишган. «Ошин» сериалини кўрганимизда Ўзбекистон телевидениесининг «Кино» дирекцияси ижодкорлари ҳам шу анъанага монанд меҳнат қилишганига дил-дилдан ишонамиз.

«Ошин» фильми бир йил мобайнида салкам бир асрлик тарихни ҳикоя қилади. Ана шу давр мобайнида одамлар онгидаги тафаккурнинг такомили, қолоқ мамлакатнинг буюк давлат даражасига кўтарилиши меҳнаткаш оила тимсолида ўз ифодасини топган. Демак, Ватанни севиш, унга муносиб фарзанд бўлиш учун баландпарвоз шиорларни айтиш, беҳуда чиранишнинг ҳожати йўқ. Ҳар бир фуқаро ўз юрти, мамлакати обод бўлиши учун вужудида мавжуд бўлган салоҳиятни ишга солиши, фидойилик кўрсатиши талаб этилади. Қотиллик, талотўплар, жангари лавҳалар томошабинни жунбушга келтирган сериаллардан, икир-чикирларга асосланган ҳар хил мелодрамалардан фарқли ўлароқ, «Ошин» фильмини томоша қилганимизда кўнглимизда шундай эзгу туйғулар кўз очди.

Ш. ЖАББОРОВ.

Футбол

Эмас осон бу майдон ичра турмоқ...

Футболимиз тарихида армон бўлиб келаётган Жаҳон чемпионатида иштирок этиш орзусини Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси ўтган йили Осиё чемпионатида қўлга киритганди. Халқаро футбол федерациялар уюшмасининг Интернет сайтида «Катталар ўртасидаги жаҳон чемпионатидан кейин иккинчи ўринда турувчи мусобақа» деган таъриф ишлатилганидан ёшларимиз қанчалик катта давра иштирокчисига айланганини кўрамиз. Бу, бир томондан, бизни қувонтирган бўлса, иккинчи томондан, олдинда энди донгдор жамоаларга қарши туриш масъулияти турибди. Гап нима ҳақида кетаётганлигини англаб олган бўлсангиз керак. Очиғи, Бирлашган Араб Амирликларининг Абу Даби шаҳрида ташланган қуръа ёшларимиз жуда катта синовдан ўтиши кераклигини кўрсатди.

Қуръа натижаларига Осиё Футбол Конфедерацияси баҳо берар экан, бошқа қитъадошларимизга нисбатан бизга анча кучли рақиблар дуч келганини алоҳида таъкидлади. Мана, ОФКнинг муносабати: «Осиё қитъасининг бешта вакили учун БААдаги Жаҳон чемпионати турли имкониятлар ҳадя этди... Осиёнинг Жаҳон чемпионатидаги дебютанти Ўзбекистон учун қуръа шафқатсиз тугади. Марказий Осиё жамоаси, Шаржа шаҳрида 2001 йилги Жаҳон чемпиони Аргентина, 1999 йилда олтин медаль соҳиби Испания ва 1997 йилги бронза медаль эгаси Африка вакили Мали билан куч синашади».

Марадона издошлари баҳслар бошланмасданоқ, ўзларининг чемпионлигини сақлаб қолишига кўпчилик ишонч билдирмоқда. Иккинчи рақибимиз Испания таркибида Европа гигантлари «Реал», «Барселона», «Валенсия» ёшлари тўп суришини инобатга олсак, олдимизда қанчалик катта довон турганини ҳис қилишимиз қийин эмас. Учинчи рақибимизнинг ҳам юқоридаги икки номдор терма жамоадан ҳеч қандай кам жойи йўқ. Мали ёшлари қитъа миқёсида етакчи саналади. Қолаверса, Жаҳон чемпионатларида мўъжиза кўрсатишга одатланиб қолган Африка вакилларидан ҳар нарсани кутса бўлади.

Хуллас, мамлакатимизда чоп этиладиган «Футбол» газетасининг таърифи билан айтганда, Виктор Борисов бошчилигидаги экипаж аъзолари Аргентина, Испания ва Мали терма жамоаларидан иборат «Бермуд учбурчаги» гирдобига тушиб қолишган. Бу билан ёшларимизнинг сафари эрта қарир экан-да, деган хулосага борманг. Ахир, ўлимдан бошқа нарсанинг иложи бор-ку. Хўш, матросларни хавфга солиб келаётган Атлантика океанидаги «ўлим водийси»дан омон чиқса бўладими? Океаншуносларнинг айтишича, «барибир бу учбурчакдан қутулиб кетишнинг йўли бўлиши керак». Демак, ўша йўлни ёш футболчиларимиз 26 мартдан бошлаб яшил майдонда излашга тушади.

Ҳозир эса Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси «Бермуд учбурчаги»га қиёсланаётган «В» гуруҳидан чиқишнинг асосий йўли – тайёргарлик машғулотларига зўр бераяпти. Буни ёрдамчи мураббий Баҳодир Тошмуҳаммедовнинг сўзларидан ҳам билиб олиш мумкин.

– Тўғриси, бизга шундай рақибларнинг тушганлиги мени ҳам, йигитларни ҳам қувонтирди. Сабаби – зиммамиздаги масъулият икки баробар оғирлашди. Бундай жамоалар билан ўйнаш катта маҳорат талаб этишини ҳис қилган шогирдларим машғулотларга астойдил киришаяпти.

Бунинг исботи сифатида ёшлар, гуруҳдошимиз Испания таклифига биноан, Пиреней ярим оролига сафар этади. 1 мартгача давом этадиган йиғинлар мобайнида кучли жамоаларга қарши тўп суриш билан бирга, Виктор Борисов ёш Раулларнинг ўйин услубини ўрганиш имкониятига эга бўлади. Испаниядан етарлича тажриба орттирган капитан Борисов бошчилигидаги йигитлар «Бермуд учбарчаги»дан муваффақиятли ўтишга ҳаракат қилиб кўради. Чинакам қаҳрамонлик деб эътироф этилаётган ушбу ишни уддалай олса, бу сафардаги йўлларимиз бехавотир кечади. Зеро, «Бермуд учбурчаги»дан омон чиққан экипажнинг йўлига ҳеч қандай тўсиқ ғов бўла олмайди. Бу ерда нафақат БААдаги Жаҳон чемпионатини, балки Афинада 2004 йили ўтказиладиган Олимпиада ўйинларига йўлланмани қўлга киритиш учун бўладиган саралаш беллашувларини ҳам назарда тутаяпмиз. Ахир ёшларимизнинг аксарияти олимпия терма жамоамизда тўп сурадику. Нима бўлган тақдирда ҳам, биз ёшлар ўртасидаги Жаҳон чемпионатидан кўп нарсани кутамиз.

Дилмурод ПАРПИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

NBU

республиканинг турли ҳудудларида амал қилаётган ишлаб чиқариш объектларини сотиб олишга доир тендерда қатнашиш учун потенциал инвесторларни таклиф этади

Лойиҳа мақсади	Лойиҳа бўйича ишлаб чиқаришнинг йиллик ҳажми	Машина-ускуналар ишлаб чиқарувчи
Андижон вилояти		
Шоколад қиёмли вафли ишлаб чиқариш	164 млн. ўрам	«Хаас Ваффельмашинен» (Австрия)
Қўй-эчки терисини қайта ишлаш ва чарм куртка ҳамда манто ишлаб чиқариш	450 минг дона қайта ишланган тери ва 45 минг дона куртка	«И-ТАКО» (Туркия)
Минерал сув, ичимликлар қуйиш ва цукатлар ишлаб чиқариш	Мин. сув — 11,5 млн. шиша, цукатлар — 57 тн.	«Альберто Бертуцци С.п.А.» (Италия)
Музқаймоқ ишлаб чиқариш	Йилига 1,2 минг тн.	«Тетра Пак» (Швеция)
Қашқадарё вилояти		
Хом сурп ишлаб чиқариш	8 млн.пог.м.	«Текстильмаш» ОТАЖ (Россия)
Пишиқ ғишт ишлаб чиқариш	64 млн.дона	«Керамик Макина» (Туркия)
Навоий вилояти		
Мармар блоклар ишлаб чиқариш	60 минг кв/м	«Педрини С.п.А.» (Италия)
Гранит блоклар қазиб олиш	Йилига 6 000 куб.м.	"Техногранит" (Италия)
Наманган вилояти		
Қўй-эчки терисини қайта ишлаш ва чарм куртка ишлаб чиқариш	100 минг куртка, 70 минг дублёнка	«И-ТАКО» (Туркия)
Ҳўл мева ва сабзавот шарбатларини халтачаларга қуйиш	307,7 минг халтача	«Пак Лайн» (Исроил)
Вино (мусаллас ва вижирлайдиган) ва ароқ ишлаб чиқариш	Йилига 14 млн. шиша	«Репарасионес Виниколас С.А.» (Испания)
Сабзавот бўтқаси ва томат пасталари ишлаб чиқариш	Йилига 2470 тонна томат пастаси	"Сасиб фуд" (Италия)
Самарқанд вилояти		
Пайпоқ ишлаб чиқариш (спорт ва анъанавий турлари)	Йилига 5 млн. жуфт пайпоқ	«Электроника валверди», «Микротекс» (Италия)
Бетон черепица ишлаб чиқариш	Йилига 635 минг кв.м.	«Контакт моравия» (Чехия)
Сурхондарё вилояти		
Минерал сув қуйиш	Йилига 1,2 млн.дона 1,5 литрли шиша	«Стека СА» (Франция)
Тошкент шаҳри		
Пойабзал ишлаб чиқариш	722,3 минг жуфт	«Гранучи С.Р.Л.» (Италия), «Данисман Макина Санайи» (Туркия)
Ишлаб чиқариш ва қадоқлаш: - қумоқ-қумоқ печенье - картошка чипси	2,8 минг тн. 0,24 минг тн.	«Имафорни» (Италия) «Ливатти» (Италия)
Ишлаб чиқариш ва қадоқлаш: - ясси вафли - узун кесилган макарон	2,9 минг тн. 9,0 минг тн.	«Хебенштрайт-Рапидо» (Германия) «Брайбанти» (Италия)
Боғлаш материаллари (медицина бинтлари ва марля) ишлаб чиқариш	11 млн.ўрам	«Электроника валверди», «Фитекс Лтд» (Италия)
Ишлаб чиқариш: - мева ва сабзавот табиий шарбатлари тайёрлаш ва қадоқлаш; - мева ва сабзавот концентратлари ҳамда шарбатлар, томат пастаси тайёрлаш, уларни асептик банкаларга жойлаш; - мева жемлари тайёрлаш ва қадоқлаш.	15 минг шиша (соатига 240 мл.гр). соатига 6 тонна; соатига 500 кг.	"Ordune Corporation" (АҚШ) "Альберто Бертуцци С.п.А." (Италия) "Альберто Бертуцци С.п.А." (Италия)
Тошкент вилояти		
Оқсил изоляти ишлаб чиқариш	7 минг тн.	«Варта Индастрис Корп.» (Канада)
Болалар пойабзали ишлаб чиқариш	110 минг жуфт	«Вега Маркетинг Г.м.б.х.» (Австрия)
Гранит плиталар ишлаб чиқариш	60 минг кв.м.	«Бретон» (Италия)
Хоразм вилояти		
Эркаклар пойабзали ишлаб чиқариш	Йилига 810 минг жуфт	«Берпел С.р.л.» (Италия)
Чармни қайта ишлаш, чарм куртка ва дублёнкалар ишлаб чиқариш	Йилига 300 мингта чарм, 25 мингтадан куртка ва дублёнка	«Дери Максан», «Оздерсан», «Вилдирим» (Туркия), «Москони & Ко» (Италия)
Шарбат, мева бўтқаси ва томат пастаси ишлаб чиқариш	1628,3 тн. томат пастаси, кетчуп ва 3267,9 минг л. бўтқа-шарбат	«Фенко» (Италия)
Қорақалпоғистон Республикаси		
Томат пастаси ва томчилаб суғориш (140 га очиқ тупроқда) тизимини ишлаб чиқариш	Мавсумда 2.400 тн. томат пастаси, 1000 тн. мева бўтқаси	«Альберто Бертуцци С.п.А» (Италия)
Музқаймоқ ишлаб чиқариш Калава, тўқимачилик ва трикотаж полотноси ва улардан буюмлар, медицина бинти ва марля ишлаб чиқариш	288 тонна 9,6 млн.дона бинт ва боғлаш материаллари, 1.100 тн. ипкалава	«Хойер» (Италия) «Электроника валверди», «Фитекс Лтд» (Италия)

Аризаларни қабул қилиш манзили: 700084, Тошкент шаҳри, Амир Темур кўчаси, 101-уй.
Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки,
Кичик ва ўрта бизнес бош бошқармаси.
Телефонлар: 137-62-75, 137-63-48. www.nbu.com

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ БОЖХОНА ҚЎМИТАСИ

қуйидагиларни ишлаб чиқариш ва етказиб бериш бўйича

ТЕНДЕР ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

- қишки бош кийимлар;
- тикувчилик ва тикув-трикотаж маҳсулотлари;
- оёқ кийимлари (пойабзал);
- пўстин (полушубок);
- ёмғирпўш (плащ-накидка);
- металл фурнитуралар (тугма, ажратувчи белгилар ва ҳ.к.).

Техник ҳужжатлар эълон чоп этилган кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

Маълумот олиш ва тендер ҳужжатларини тайёрлаш бўйича қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилиш мумкин: 120-76-60, 120-76-00 (коммутатор), ички: 26-11, 26-08.

6832/251

OSI/FCO CHEVENING/UNIVERSITY OF MANCHESTER SCHOLARSHIPS 2003/2004

The Open Society Institute Assistance Foundation - Uzbekistan welcomes applications from citizens of Uzbekistan for a one-year scholarship to take a Masters course at the University of Manchester. The scholarships are funded by The Open Society Institute, the Foreign and Commonwealth Office and the University of Manchester. They cover tuition, travel and living costs (for one person only) up for 12 months.

The following fields are available: European Politics and Policy, Political Development, Political Theory, International Political Economy and International Relations.

Applicants will normally be under 35 years old, be both nationals of and resident in the Republic of Uzbekistan.

Applicants should have outstanding academic qualifications and good English. On completion of the scholarship, scholars are expected to return to their home country to resume their studies or work there.

Further information and application forms are available from the address below, and completed applications should be returned there by **28 February 2003.**

Open Society Institute Assistance Foundation -Uzbekistan Zarbog 31 street, (formerly Roza Luxemburg), Tashkent, Uzbekistan. 700031.
Tel: (99871) 1205408, 1205409, 1205410/11/12/13, 1205010, 1205011 Fax:(99871) 1206854.
Contact person: Khilola Rakhimberdieva – Scholarships Program Coordinator, khilola@osi.uz

6796/205

Барча турдаги қурилиш ташкилотлари диққатига!

Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг Республика тендерларни ташкил этиш бошқармаси

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ

қуйидаги объектларда лойиҳа-қурилиш ишларини бажариш бўйича тендер эълон қилади.

1. Бахмал тумани, «Сангзор» хўжалиги, Чубар қишлоғида 50 қатновга мўлжалланган қишлоқ врачлик пункти қурилиши.
2. Ғаллаорол тумани, Э.Исмоилов номли хўжалик, Турк қишлоғида 50 қатновга мўлжалланган қишлоқ врачлик пункти қурилиши.
3. Зомин тумани, «Янги ҳаёт-2» хўжалиги, Увол қишлоғида 50 қатновга мўлжалланган қишлоқ врачлик пункти қурилиши.
4. Зарбдор тумани, «Кериз» хўжалиги, Кериз қишлоғида 50 қатновга мўлжалланган қишлоқ врачлик пункти қурилиши.
5. Мирзачўл тумани, «Тошкент» хўжалиги, Азретқулота қишлоғида 50 қатновга мўлжалланган қишлоқ врачлик пункти қурилиши.
6. Фориш тумани, «Фориш» хўжалиги, Деристон қишлоғида 50 қатновга мўлжалланган қишлоқ врачлик пункти қурилиши.
7. Янгиобод тумани, «Хаваст» хўжалиги, Пасткичақир қишлоғида 50 қатновга мўлжалланган қишлоқ врачлик пункти қурилиши.
8. Пахтакор тумани, А.Икромов қишлоғидаги СУБ биносини 50 қатновга мўлжалланган қишлоқ врачлик пунктига қайта таъмирлаш.
9. Жиззах тумани, Ҳ. Носиров номли хўжаликдаги бинони 50 ўринли соғломлаштириш шохобчасига қайта таъмирлаш.
10. Ғаллаорол тумани, «Ғаллаорол» агрогфирмаси, Лалмикор қишлоғидаги даволаниш марказини қайта таъмирлаш.
11. Ғаллаорол тумани, Обуз қишлоғида 180 ўринли 28-сон мактаб қурилиши.
    Қурилишларнинг туғаллаш муддати — 2003 йил III чорак.
12. Фориш тумани, «Фориш» хўжалиги, Бирлашган қишлоғида 180 ўринли 19-сон мактаб қурилиши.
    Қурилишни туғаллаш муддати — 2003 йил IV чорак.

Буюртмачи: вилоят ҳокимлиги капитал қурилиш бошқармаси.
Манзили: Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси, 100-уй. Телефон: 2-31-59.

Қурилиш ишлари давлат инвестиция маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Пудратчи ташкилотлар зарурий профессионал ва техник малака, молиявий имкониятларга, ишчи ресурсларига, шартнома тузиш учун фуқаролик ва юридик ҳуқуққа эга ҳамда тажрибали ва ишончли бўлишлари шарт.

Тендерда иштирок этишни хоҳловчилар Республика тендерларни ташкил этиш бошқармаси Жиззах вилояти филиалига тендер ҳужжатларини олиш ҳақидаги сўровнома билан эълон чоп этилган кундан бошлаб соат 9.00дан 18.00гача қуйидаги манзил бўйича мурожаат қилишлари мумкин:

Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси, 63-уй, (вилоят ҳокимлигининг эски биноси), 303, 305-хоналар. Тел./факс: (8-37222) 6-14-66, 6-05-42.

Тендер ҳужжатлари бир тўпламининг нархи — 50000 (эллик минг) сўм.

Офферталар юқоридаги манзилда қабул қилинади.

Офферталарни тақдим этишнинг энг охирги муддати — тендер комиссиясининг офферталарни очиб кўриш бўйича йиғилиш куни ва соатигача.

Офферталар эълон чоп этилгандан бошлаб, 30 кундан сўнг тендер комиссияси томонидан вилоят ҳокимлигининг кичик мажлислар залида кўриб чиқилади.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ва «Ўзсувтаъмирфойдаланиш» республика бирлашмаси Сурхондарё вилояти Қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғининг ўринбосари

Омон МАМАТМУМИНОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент юридик коллежи жамоаси «Рус тили» кафедраси мудири Тамара Каримовага ўғли

Темур КАРИМОВнинг

бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Тошшаҳарйўловчитранс» Давлат уюшмаси жамоаси меҳнат фахрийси, «Йўловчи» автотранспорт суғурта компанияси бош директори

Восит РАДЖАБОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия билдиради.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), В. Дюгай, Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. Кучеренко, М. Миралимов, С. Муҳиддинов, Г. Прохоренко, Ш. Ризаев, А. Саидов (масъул котиб — «Народное слово»), М. Сафаров, И. Ўтбосаров, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), А. Ҳайдаров, Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 136-29-89;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 169. 35313 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшид ТОҒАЕВ ва Акбар БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t]-Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — А. Ҳайдаров.
Навбатчи — М. Юсупов.
Мусаҳҳиҳ — М. Сулаймонова.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди — 21.00 1 2 3 4 5 6